

Forn de calç de la Vila

Tagamanent

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Sota el Turó de Tagamanent, a la Vila.
Emplaçament Davant la segona entrada de la Vila pujant de Tagamanent, a tocar del camí.

Coordenades:

Latitud: 41.74859
Longitud: 2.27626
UTM Est (X): 439826
UTM Nord (Y): 4622116

Classificació

Número de fitxa 08276 - 136
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Parcialment cobert de runa, i tapat per la vegetació.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. cad.: 005A00012
Fitxes associades:
[La Vila](#)
Autoria de la fitxa Anna M. Gómez
Data de registre de la fitxa: dt., 10/04/2001 - 02:00

Descripció

Aquesta estructura es troba situada en una petita elevació que s'ubica davant del mas de la Vila. Es tracta de d'una estructura circular i cilíndrica, excavada a la roca que aprofita part del marge d'un petit turó, amb unes mesures de 3'5 m de diàmetre i uns 3 metres de profunditat presentant les mateixes característiques arquitectòniques dels forns de calç tradicionals: planta circular-ovalada que configura una secció troncocònica invertida excavada al sòl, amb les parets interiors cremades per les diverses coccions amb les restes del refractari; amb la boca a la part inferior de l'estructura per recollir les cendres i alimentar el foc. En el cas del forn de la Vila, la boca està en molt mal estat de conservació, i només s'insinua el seu emplaçament, que seria just tocar el camí que, puja de la Pedralba al Turó de Tagamanent.

Història

Aquesta construcció respon a un forn de producció de calç d'abast local. La construcció del forn es solia fer a l'abric d'un pendent, com s'ha constatat en tots els forns documentats, ja que facilitava el seu procés productiu. D'altra banda la boca del forn es troba a la part inferior del pendent des d'on era més fàcil l'accés, tant per la càrrega i descàrrega de les pedres com pel seu posterior transport i alimentació del forn. L'ús de la calç com element constructiu, barrejat amb sorra i aigua o sola, ha estat utilitzat, des de sempre, de forma tradicional. Aquest tipus d'activitat s'ha d'associar amb la presència de calcita com a matèria primera. El procés s'iniciava amb l'extracció de la pedra, que un cop col·locada dins el forn i a alta temperatura, esdevenia pols. La calç resulta de calcinar la pedra calcària, molt rica en carbonat calci i que un cop sotmesa a una temperatura de 900° o 1000 ° C, se'n obtenia la calç. Quan aquesta substància surt del forn es presenta en terrossos d'òxid de calci de color rosat, que tradicionalment es coneix com a calç viva o calç de terrós i; la seva posterior manipulació permetrà que en la construcció s'utilitzi la calç en pasta o la calç en pols, les dues com a modalitats de l'hidròxid de calci.

Per a la elaboració de la calç es coneixen dos sistemes: el sistema basat en el forn discontinuo o intermitent, i que ha perdurat fins els nostres dies; i el forn de tipus continuo o forn de raig. En aquests forns es disposaven de capes alternades de pedres de dimensions variables, i es cobria la part superior amb troncs i fang com aïllant, amb algun forat de ventilació. L'alimentació es feia per la boca, situada a baix de l'estructura i les cuites solien durar entre 11 i 12 dies, sense parar el foc.

Aquestes construccions solen estar ubicades en entorns rurals, com és el cas d'aquest forn que es vincularia a un ús temporal i de caire esporàdic i concret com seria la reforma o remodelació d'una masia, en aquest cas la Vila. La manca d'elements materials visibles fa que sigui molt difícil la seva datació, per criteris generals se'ls hi ha atribuït una cronologia a partir del segle XVII, i sobretot al llarg del XVIII, perdurant fins a mitjans del segle XX, que coincideix amb el marc cronològic de la Vila i alguna de les seves reformes.

Bibliografia

CARBONELL, M.C.; DIAZ, M. (2000). Memòria de l'excavació arqueològica en el forn de calç de l'E.S. CEPSA, carretera TP-2031 (tram Tarragona-Sant Pere i sant Pau). Tarragona, Tarragonès. IPEC-Montseny (1998), n. 4009. MORO, A (1993). Memòria de l'excavació d'urgència al forn de calç de Can Montllor (Terrassa, Vallès Occidental). ROSELL, J. SUBIRATS, M. (1987) La producció de la calç ahir. Col·legi Oficial d'Aparelladors i Arquitectes Tècnics de Barcelona. Barcelona.

